



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quomodo honestu[m] se habeat ad decorem. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Si. 4. c. 3.
ante me.
1013. 5.

infra virtutem, honorantur in quantum coadiuvant ad operationem virtutis: sicut nobilitas, potentia, & divitiz. Vt enim Philosophus dicit in 4. Ethic. * huiusmodi honorantur à quibusdam, sed secundum veritatem solus bonus est honorandus. Bonus autem est aliquis secundum virtutem. Et ideo virtuti quidem debetur laus, secundum quod est appetibilis propter aliud. Honor autem, prout est appetibilis propter seipsum. Et secundum hoc habet rationem honesti.

In 10. ar.

Ad tertium dicendum, quod sicut dictum est *, honestum importat debitum honoris. Honor autem est confessio quædam de excellentia alicuius, ut supra dictum est *. Testimonium autem non profertur nisi de rebus notis. Interior autem electio non innoscit homini nisi per exteriores actus. Et ideo exterior conversatio habet rationem honesti, secundum quod est demonstrativa interioris rectitudinis. Et propter hoc radicaliter honestas consistit in interiori electione, significatiue autem in exteriori conversatione.

9. 103. a.
1.

Ad quartum dicendum, quod quia secundum vulgarem opinionem excellentia diuitiarum facit hominem dignum honore, inde est quod quandoque nomen honestatis ad exteriorem prosperitatem transfertur.

ARTIC. II.

707
Inf. ar. 4.
607.

Vtrum honestum sit idem quod decorum?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod honestum non sit idem quod decorum. Ratio est, quia honesti sumitur ex appetitu. Nam honestum est quod per se appetitur. Sed decorum magis respicit conspectum cui placet. Ergo decorum non est idem quod honestum.

9. 103. a.
1. ad 3.

R. 2. Præterea, Decor quandam claritatem requirit, quæ pertinet ad rationem gloriæ. Honestum autem respicit honorem. Cum ergo honor & gloria differant, ut supra dictum est *, videtur quod honestum non sit idem quod decorum.

honestum differat à decoro.

¶ 3 Præterea, Honestum est idem virtuti, vt supra dictum est *. Sed aliquis decor contrariatur virtuti. Vnde dicitur Ezech. 16. Habens fiduciam in pulchritudine tua, fornicata es in nomine tuo. Ergo honestum non est idem decoro.

art. praes.

SED contra est, quod Apostolus dicit 1. ad Cor. 12. Quæ inhonesta sunt nostra, abundantiore honestatem habent. Honesta autem nostra, nullius egent. Vocat autem ibi inhonesta, membra turpia; honesta autem, membra pulchra. Ergo honestum & decorum idem esse videntur.

RESPONDEO dicendum, quod sicut accipi potest ex verbis Dionys. * 4. cap. de diuin. nomin. ad rationem pulchri, siue decori concurret & claritas & debita proportio. Dicit enim quod Deus dicitur pulcher, sicut vniuersorum consonantiæ & claritatis causa. Vnde pulchritudo corporis in hoc consistit, quod homo habeat membra corporis bene proportionata, cum quadam debiti coloris claritate. Et similiter pulchritudo spiritalis in hoc consistit, quod conuersatio hominis, siue actio eius sit bene proportionata secundum spiritualem rationis claritatem. Hoc autem pertinet ad rationem honesti, quod diximus * idem esse virtuti, quæ secundum rationem moderatur omnes res humanas. Et ideo honestum est idem spiritali decori. Vnde Augustinus dicit in lib. 83. quæst. * Honestatem voco intelligibilem pulchritudinem, quam spiritualem nos proprie dicimus. Et postea subdit, quod multa sunt pulchra visibilia, quæ minus proprie honesta appellantur.

c. 4. par. 1
circa me
diu illi.

art. praes.

li. 82. qq.
q. 30 pa-
rta pri.
tom. 4.

Ad primum ergo dicendum, quod obiectum mouens appetitum est bonum apprehensum. Quod autem in ipsa apprehensione apparet decorum, accipitur vt conueniens & bonum. Et ideo dicit Dionys. * 4. cap. de diu. nom. quod omnibus est pulchrum & bonum amabile. Vnde & ipsum honestum secundum quod habet spi-

* c. 4 p. 2.
ante me.
c. par 4.
cir. prin.

N 3 ritua-

*li. 1. im-
mediatè
ante e. in
quo agit
de 4 vir-
tutibus
principa-
libus.
¶ 9 103.
a. 1. ad 3.

ritualem decore, appetibile redditur. Unde & Tullius dicit in 1. de Offic. * Formam ipsam & tamquam faciem honesti vides, quæ si oculis cerneretur, mirabilis amores, ut ait Plato, excitaret sapientie.

Ad secundum dicendum, quod sicut supra dictum est, gloria est effectus honoris. Ex hoc enim quod aliquis honoratur vel laudatur, redditur clarus in oculis aliorum. Et ideo sicut idem est honorificum & gloriosum, ita etiam idem est honestum & decorum.

Ad tertium dicendum, quod obiectio illa procedit de pulchritudine corporali. Quamvis possit dici quod etiam propter pulchritudinem spiritualem aliqui spiritualiter fornicatur, in quantum de ipsa honestate superbit secundum illud Ezech. 28. Eleuatum est cor tuum in decore tuo; perdidisti sapientiam tuam in decore tuo.

ARTIC. III.

702
1. 95 a 6

Vtrum honestum differat ab utili & delectabili?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod honestum non differat ab utili & delectabili. Diuitiarum enim honestum, quod propter se appetitur. Sed delectatio propter se appetitur. Ridiculum enim videtur querere propter quid aliquis velit delectari, ut Philosophus dicit in 10. Ethic. Ergo honestum non differat a delectabili.

li. 10. c. 2
perum a
pri 105.
lib. 2 de
Inuen. in
fol. 4 an-
te fi. lib.

¶ 2 Præterea, Diuitiæ sub bono utili continentur. Dicit enim * Tullius in 2. Rhetor. Est aliquis non propter suam vim & naturam, sed propter fructum atque utilitatem expetendum, quod pecunia est. Sed diuitiæ habent rationem honestatis. Diuitiæ enim Eccles. 11. Paupertas & honestas, id est diuitiæ à Deo sunt. Et 12. cap. Pondus super se tollit qui honestiori, id est ditiori se communicat. Ergo honestum non differat ab utili.

lib. 2. de
Offic. c. 2.
Ambr. li.
2 c. 6. 60.
2.

¶ 3 Præterea, * Tullius probat in lib. de Offic. quod nihil potest esse utile, quod non sit honestum. Et hoc idem habetur per Ambr. * in lib. de Offic. Ergo utile non differat ab honesto.

S E D